

Otázky na štátnu skúšku z histórie – rozširujúce štúdium

Národné dejiny

1. Príchod Slovanov na naše územie. Samova ríša, Pribinovo a Mojmirovo kniežatstvo, Veľká Morava.
2. Začlenenie Slovenska do uhorského štátu, vývoj do roku 1301.
3. Politický a hospodársky vývoj v 14. –15. storočí, vznik a význam miest v slovenských dejinách.
4. Kultúra, umenie, školstvo a úloha cirkvi v stredoveku na Slovensku, Academia Istropolitana.
5. Vláda Jagelovcov, feudálna anarchia na prelome 15. – 16. storočia. Dóžovo povstanie, Moháčska bitka, zápas Ferdinanda a Zápoľského o uhorský trón.
6. Reformácia a protireformácia, kultúrny vývoj, vysoké školy na Slovensku v 16. – 17. storočí.
7. Stavovské povstania v 17. storočí, politický vývoj na Slovensku do Satumarského mieru (1711).
8. Vývoj habsburskej monarchie v 18. storočí. Vláda Karola III. a Márie Terézie.
9. Habsburská monarchia a Uhorsko na konci 18. a v prvej polovici 19. storočia. Vláda Jozefa II., napoleonské vojny, Metternichov absolutizmus.
10. Počiatky modernizácie slovenského národa. Bernolákovská generácia.
11. Druhá generácia slovenských obrodencov v 20. a 30. rokoch 19. storočia. Spolková činnosť.
12. Štúrovské hnutie v 30. a 40. rokoch 19. storočia..
13. Revolúcia 1848/49 a slovenský politický program.
14. Obdobie neoabsolutizmu v 50. rokoch 19. storočia a slovenský národný život.
15. Slovenská politika v 60. a 70. rokoch 19. storočia. Memorandum, Matica slovenská.
16. Diferenciácia slovenských politických prúdov na prelome 19. a 20. storočia.
17. Česko-slovenská spolupráca na konci 19. a na začiatku 20. storočia.
18. Slováci a prvá svetová vojna, domáci a zahraničný odboj, vznik ČSR.
19. Vnútoraná a zahraničná politika 1. ČSR (1918 – 1938). Politický systém, politické strany, hranice, medzinárodné postavenie 1. ČSR.
20. Autonomistické hnutie na Slovensku v rokoch 1918 – 1938.
21. Krízový rok 1938. Mníchovská konferencia. Viedenská arbitráž. Marcová kríza v roku 1939.
22. Domáca a zahraničná politika prvej Slovenskej republiky (1939 – 1945). Politický systém, radikáli a umiernení, salzburské rokovania, židovská otázka, medzinárodné postavenie Slovenska, účasť vo vojne.
23. Domáci a zahraničný odboj počas druhej svetovej vojny. Londýn - Moskva. SNP.
24. Slovensko v obnovenej ČSR 1945 – 1948. Košický vládny program, tri pražské dohody, voľby v roku 1946, jesenná politická kríza na Slovensku.
25. Komunistický režim v rokoch 1948 – 1968. Komunistický štátny prevrat, zakladateľské obdobie, perzekúcie, socializmus.
26. Obrodný proces a normalizácia 1968 – 1989.
27. Hospodársky vývin v rokoch 1918 – 1989. Základné etapy.

Svetové dejiny

1. Praveký vývoj strednej Európy. Chronológia a rozdelenie (paleolit, mezolit, neolit, eneolit, doba bronzová, hallštát, latén, doba rímska, sťahovanie národov).
2. Staroveké ríše Predného východu a Afriky. (Sumer, Asýria, Babylon, Mitanni, Chetiti, Egypt, Urartu). Charakteristika starovekej Perzie, Indie a Číny.
3. Egejský polostrov v staroveku. Mínojská a mykénska kultúra. Antické Grécko v archaickom a klasickom období, grécko-perzské a peloponézske vojny. Alexander Macedónsky a jeho doba. Koniec samostatnosti gréckych štátov.
4. Staroveký Rím do začiatku púnskych vojen (750 až 264 pred Kristom). Základné aspekty historického vývoja, stručná charakteristika uvedeného obdobia.
5. Rímska ríša a jej rozmach v období rokov (264 až 30 pred Kristom). Základné aspekty historického vývoja, stručná charakteristika uvedeného obdobia.
6. Rímske cisárstvo a jeho historický vývoj. Stručná charakteristika jednotlivých dynastií a ich hlavných panovníkov (až po rok 476). Základné aspekty hospodárskeho a politického vývoja.
7. Európa v období sťahovania národov (Germáni, Huni, Slovania). Byzantská ríša v období rokov 395 – 568.
8. Vizigótska ríša na Pyrenejskom polostrove. Ostrogótska ríša na Apeninskom polostrove. Franská ríša.
9. Byzantská ríša. Ortodoxná cirkev. Kyjevská Rus. Bulharské cárstvo. Srbský štát v stredoveku. Moskovské veľkokniežatstvo.
10. Arabská ríša za Umajjovcov a Abbásovcov. Córdobaľský kalifát.
11. Historický vývoj kresťanstva od Gregora I. Veľkého (590) do Tridentského koncilu (1545). Boj o investitúru. Avignonský pápežský exil. Križiacke výpravy. Snahy o reformu cirkvi.
12. Vývoj Anglicka a Francúzska a Svätej rímskej ríše v stredoveku.
13. Reformácia, jej príčiny a počiatky. Martin Luther, Ján Kalvín, Ulrich Zwingli. Anglikánska cirkev. Náboženské vojny.
14. Veľké zámorské objavy, ich príčiny a následky. Cenová revolúcia.
15. Románsky sloh. Gotika. Renesancia. Humanizmus. Baroková kultúra.
16. Mocenský rozmach Osmanskej ríše do 16. storočia. Habsburgovci v 15. a 16. storočí.
17. Stredoveké dejepisectvo.
18. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1618 – 1714.
19. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1714 – 1814.
20. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1814 – 1848/49.
21. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1848/49 – 1914.
22. Najvýznamnejšie revolúcie v Európe v období rokov 1789 – 1914 a ich charakteristika. Hlavné politické smery a hnutia v Európe 19. storočia.
23. Rozmach vedy a techniky v období rokov 1618 – 1914. Najvýznamnejší vedci a ich objavy. Priemyselná revolúcia. Základné aspekty vývoja umenia a kultúry v období rokov 1618 – 1914 (architektúra, hudba, literatúra, výtvarné umenie a sochárstvo).

24. Príčiny, základný priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny.
25. Základné zmeny a nové princípy usporiadania Európy a sveta po prvej svetovej vojne. Hlavné ťažkosti nových princípov.
26. Spoločné medzivojnové problémy tzv. nástupníckych štátov a cesty ich riešenia.
27. Sovietske Rusko 1917 – 1989 a jeho vplyv na svetový vývin.
28. USA ako nová svetová veľmoc 1918 – 1989. Hlavné vnútorné medzníky amerického hospodárskeho a ekonomického vývoja a ich medzinárodný vplyv.
29. Svetový hospodársky vývin medzivojnového obdobia – hlavné črty.
30. Príčiny, priebeh a dôsledky druhej svetovej vojny.
31. Sformovanie tzv. sovietskeho bloku. Základné etapy a krízy v jeho vývoji 1944-1989.
32. Dekolonizácia a hlavné zmeny na politickej mape Ázie a Afriky v druhej polovici 20. storočia.
33. Studená vojna a jej hlavné politické krízy a vojenské konflikty.
34. Mimoeurópske šírenie komunizmu po druhej svetovej vojne. Vývin tzv. východného bloku a vývin Číny.
35. Rozpad sovietskeho satelitného systému – vonkajšie a vnútorné príčiny.
36. Európske štáty západu od druhej svetovej vojny po koniec bipolárneho sveta. Západoeurópska integrácia.
37. Hlavné otázky a výsledky dejepisectva v novoveku až do 20. storočia.

Didaktika dejepisu

1. Didaktika dejepisu ako vedná disciplína, didaktika a metodika dejepisu a ich predmet skúmania, didaktický systém. Základné pojmy didaktiky dejepisu
2. Práca historika, metódy historického výskumu, vzťah historickej vedy a dejepisu
3. Dejepis ako školský predmet, jeho miesto v systéme edukačného procesu, základné pojmy história, dejepis, funkčnosť dejepisu, faktografická funkčnosť, práca historika
4. Výučba dejepisu v minulosti (stručný náčrt od roku 1777 po rok 1989)
5. Súčasný stav vyučovania dejepisu na Slovensku, nové trendy výučby v kontexte so situáciou vo svete
6. Projektovanie didaktického systému v dejepise. Základné pedagogické dokumenty formujúce výučbu dejepisu na všetkých typoch škôl v SR
7. Obsah, úlohy a ciele výučby dejepisu v SR
8. Zvláštnosti a špecifiká školského dejepisu. Multiperspektivita a kontroverznosť vo výučbe dejepisu
9. Formy a druhy vyučovania dejepisu
10. Konceptie, metódy a prostriedky súčasnej výučby dejepisu (dôraz na aktivizujúce metódy)
11. Didaktická analýza učiva. Plánovanie a príprava vyučovacej hodiny z dejepisu. Štruktúra a typy vyučovacej hodiny.
12. Učebnice dejepisu a ich využívanie v školskej praxi
13. Práca s historickým prameňom, klasifikácia historických prameňov, školský historický prameň
14. Kompetencie (spôsobilosti) žiaka, obsahové a výkonnostné štandardy
15. Myšlienkové mapovanie učiva, význam symbolického zobrazovania v edukačnom procese
16. Využívanie referátov, seminárnych prác, projektov, portfólií a kolokvií vo výučbe dejepisu

17. Dejepisné vzdelávanie v múzeu, archíve a galérii. Exkurzie
18. Hodnotenie a klasifikácia vo výučbe dejepisu
19. Regionálna história, jej miesto a význam v historickom vzdelávaní.
20. Uplatňovanie medziodborových súvislostí vo výučbe dejepisu. Aplikácia prierezových tém – konkrétne príklady
21. Dejiny ochrany pamiatok. Pamiatková starostlivosť na Slovensku
22. Ochrana kultúrneho a prírodného dedičstva. Pamiatky SR zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO

1. Didaktika dejepisu ako vedná disciplína, aktuálny prehľad bibliografie k didaktike dejepisu v SR a ČR.

2. Poňatie dejepisu ako predmetu, jeho miesto v systéme výchovnovzdelávacieho procesu.

3. Súčasný stav vyučovania dejepisu na Slovensku, nové trendy vyučovania u nás a vo svete.

4. Projektovanie didaktického systému v dejepise. Základné pedagogické dokumenty formujúce vyučovanie dejepisu na všetkých typoch škôl /učebný plán, učebné osnovy, štandardy atď./

5. Obsah, úlohy a ciele vyučovania dejepisu v SR.

6. Zvláštnosti vyučovania dejepisu v porovnaní s inými učebnými predmetmi. Didaktické zásady a princípy uplatňované vo výučbe dejepisu na základných a stredných školách.

7. Formy a druhy vyučovania dejepisu.

8. Plánovanie a príprava vyučovacej hodiny z dejepisu. Štruktúra vyučovacej hodiny a typy vyučovacích hodín.

9. Učebnice dejepisu a ich využívanie v školskej praxi.

10. Práca s historickými prameňmi, obrazovým materiálom, tabuľkami a mapami vo výučbe dejepisu.

11. Tvorivosť učiteľa a žiaka v procese dejepisného vzdelávania.

12. Mentálne mapovanie učiva.

13. Význam referátov, seminárnych prác a projektov vo výučbe dejepisu.

14. Osobitosti dejepisného vzdelávania v múzeu, archíve a v galérii.

15. Formovanie historického vedomia žiakov formou exkurzie a vychádzok.

16. Regionálna história, jej miesto a význam v historickom vzdelávaní.

17. Ochrana kultúrnych, historických a prírodných pamiatok pod záštitou UNESCO

/Pamiatky SR zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO/.

18. Uplatňovanie medzipredmetových vzťahov vo výučbe dejepisu. Využitie vedomostí a zručností z geografie, slovenského jazyka, občianskej výchovy /náuky/, estetickej výchovy.

19. Hodnotenie a klasifikácia vo výučbe dejepisu.

20. Humanistické prístupy k vyučovaniu. Rozvoj interakcie a komunikácie medzi učiteľom a žiakom.

1. Príchod Slovanov na naše územie. Samova ríša, Pribinovo a Mojmirovo kniežatstvo, Veľká Morava.

2. Začlenenie Slovenska do uhorského štátu, vývoj do roku 1301.

3. Politický a hospodársky vývoj v 14. –15. storočí, vznik a význam miest v slovenských dejinách.

4. Kultúra, umenie, školstvo a úloha cirkvi v stredoveku na Slovensku, Academia Istropolitana.

5. Vláda Jagelovcov, feudálna anarchia na prelome 15. – 16. storočia. Dóžovo povstanie, Moháčska bitka, zápas Ferdinanda a Zápoľského o uhorský trón.

6. Reformácia a protireformácia, kultúrny vývoj, vysoké školy na Slovensku v 16. – 17. storočí.

7. Stavovské povstania v 17. storočí, politický vývoj na Slovensku do Satumarského mieru (1711).

8. Vývoj habsburskej monarchie v 18. storočí. Vláda Karola III. a Márie Terézie.

9. Habsburská monarchia a Uhorsko na konci 18. a v prvej polovici 19. storočia. Vláda Jozefa II., napoleonské vojny, Metternichov absolutizmus.

10. Počiatky modernizácie slovenského národa. Bernolákovská generácia.

11. Druhá generácia slovenských obrodencov v 20. a 30. rokoch 19. storočia. Spolková činnosť.

12. Štúrovské hnutie v 30. a 40. rokoch 19. storočia..

13. Revolúcia 1848/49 a slovenský politický program.

14. Obdobie neoabsolutizmu v 50. rokoch 19. storočia a slovenský národný život.

15. Slovenská politika v 60. a 70. rokoch 19. storočia. Memorandum, Matica slovenská.

16. Diferenciácia slovenských politických prúdov na prelome 19. a 20. storočia.

17. Česko-slovenská spolupráca na konci 19. a na začiatku 20. storočia.

18. Slováci a prvá svetová vojna, domáci a zahraničný odboj, vznik ČSR.

19. Vnútoraná a zahraničná politika 1. ČSR (1918 – 1938). Politický systém, politické strany, hranice, medzinárodné postavenie 1. ČSR.

20. Autonomistické hnutie na Slovensku v rokoch 1918 – 1938.

21. Krízový rok 1938. Mníchovská konferencia. Viedenská arbitráž. Marcová kríza v roku 1939.

22. Domácia a zahraničná politika prvej Slovenskej republiky (1939 – 1945). Politický systém, radikáli a umiernení, salzburské rokovania, židovská otázka, medzinárodné postavenie Slovenska, účasť vo vojne.

23. Domáci a zahraničný odboj počas druhej svetovej vojny. Londýn - Moskva. SNP.

24. Slovensko v obnovenj ČSR 1945 – 1948. Košický vládny program, tri pražské dohody, voľby v roku 1946, jesenná politická kríza na Slovensku.

25. Komunistický režim v rokoch 1948 – 1968. Komunistický štátny prevrat, zakladateľské obdobie, perzekúcie, socializmus.

26. Obrodný proces a normalizácia 1968 – 1989.

27. Hospodársky vývin v rokoch 1918 – 1989. Základné etapy.

1. Praveký vývoj strednej Európy. Chronológia a rozdelenie (paleolit, mezolit, neolit, eneolit, doba bronzová, hallštát, latén, doba rímska, sťahovanie národov).

2. Staroveké ríše Predného východu a Afriky. (Sumer, Asýria, Babylon, Mitanni, Chetiti, Egypt, Urartu). Charakteristika starovekej Perzie, Indie a Číny.

3. Egejský polostrov v staroveku. Mínojská a mykénska kultúra. Antické Grécko v archaickom a klasickom období, grécko-perzské a peloponézske vojny. Alexander Macedónsky a jeho doba. Koniec samostatnosti gréckych štátov.

4. Staroveký Rím do začiatku púnskych vojen (750 až 264 pred Kristom). Základné aspekty historického vývoja, stručná charakteristika uvedeného obdobia.

5. Rímska ríša a jej rozmach v období rokov (264 až 30 pred Kristom). Základné aspekty historického vývoja, stručná charakteristika uvedeného obdobia.

6. Rímske cisárstvo a jeho historický vývoj. Stručná charakteristika jednotlivých dynastií a ich hlavných panovníkov (až po rok 476). Základné aspekty hospodárskeho a politického vývoja.

7. Európa v období sťahovania národov (Germáni, Huni, Slovania). Byzantská ríša v období rokov 395 – 568.

8. Vizigótska ríša na Pyrenejskom polostrove. Ostrogótska ríša na Apeninskom polostrove. Franská ríša.

9. Byzantská ríša. Ortodoxná cirkev. Kyjevská Rus. Bulharské cárstvo. Srbský štát v stredoveku. Moskovské veľkokniežatstvo.

10. Arabská ríša za Umajjovcov a Abbásovcev. Córdoba kalifát.

11. Historický vývoj kresťanstva od Gregora I. Veľkého (590) do Tridentského koncilu (1545). Boj o investitúru. Avignonský pápežský exil. Križiacke výpravy. Snahy o reformu cirkvi.

12. Vývoj Anglicka a Francúzska a Svätej rímskej ríše v stredoveku.

13. Reformácia, jej príčiny a počiatky. Martin Luther, Ján Kalvín, Ulrich Zwingli. Anglikánska cirkev. Náboženské vojny.

14. Veľké zámorské objavy, ich príčiny a následky. Cenová revolúcia.

15. Románsky sloh. Gotika. Renesancia. Humanizmus. Baroková kultúra.

16. Mocenský rozmach Osmanskej ríše do 16. storočia. Habsburgovci v 15. a 16. storočí.

17. Stredoveké dejepisectvo.

18. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1618 – 1714.

19. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1714 – 1814.

20. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1814 – 1848/49.

21. Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1848/49 – 1914.

22. Najvýznamnejšie revolúcie v Európe v období rokov 1789 – 1914 a ich charakteristika. Hlavné politické smery a hnutia v Európe 19. storočia.

23. Rozmach vedy a techniky v období rokov 1618 – 1914. Najvýznamnejší vedci a ich objavy. Priemyselná revolúcia. Základné aspekty vývoja umenia a kultúry v období rokov 1618 – 1914 (architektúra, hudba, literatúra, výtvarné umenie a sochárstvo).

24. Príčiny, základný priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny.

25. Základné zmeny a nové princípy usporiadania Európy a sveta po prvej svetovej vojne. Hlavné ťažkosti nových princíпов.

26. Spoločné medzivojnové problémy tzv. nástupníckych štátov a cesty ich riešenia.

27. Sovietske Rusko 1917 – 1989 a jeho vplyv na svetový vývin.

28. USA ako nová svetová veľmoc 1918 - 1989. Hlavné vnútorné medzníky amerického hospodárskeho a ekonomického vývoja a ich medzinárodný vplyv.

29. Svetový hospodársky vývin medzivojnového obdobia – hlavné črty.

30. Príčiny, priebeh a dôsledky druhej svetovej vojny.

31. Sformovanie tzv. sovietskeho bloku Základné etapy a krízy v jeho vývoji 1944-1989.

32. Dekolonizácia a hlavné zmeny na politickej mape Ázie a Afriky v druhej polovici 20.storočia.

33. Studená vojna a jej hlavné politické krízy a vojenské konflikty.

34. Mimoeurópske šírenie komunizmu po druhej svetovej vojne. Vývin tzv. východného bloku a vývin Číny.

35. Rozpad sovietskeho satelitného systému – vonkajšie a vnútorné príčiny.

36. Európske štáty západu od druhej svetovej vojny po koniec bipolárneho sveta. Západoeurópska integrácia.

37. Hlavné otázky a výsledky dejepisectva v novoveku až do 20. storočia.
